

Materiały dla nauczycieli do przyrodniczych zajęć terenowych w klasie III szkoły podstawowej

Zajęcia w terenie dla klasy III szkoły podstawowej

Edukacja przyrodnicza

Informacja dla nauczyciela

Materiały zawierają karty pracy ucznia przeznaczone do zajęć terenowych w klasie III szkoły podstawowej, służących rozwijaniu wiedzy przyrodniczej i umiejętności przewidzianych dla ucznia na tym etapie edukacji. Proponowane aktywności przewidują zapoznanie uczniów z pojęciem rezerwatu przyrody jako formy ochrony zasobów przyrodniczych (wycieczka do rezerwatu) oraz z wybranymi typami ekosystemów (las, staw, rzeka) i występującymi tam gatunkami roślin i zwierząt.

Cele szczegółowe i osiągnięcia ucznia

Uczeń:

- Potrafi przypisać organizmy żywe do świata flory lub fauny.
- Rozpoznaje wybrane gatunki roślin i zwierząt i wiąże je z odpowiednim ekosystemem.
- Prowadząc obserwacje, zdobywa wiedzę o lesie i gatunkach drzew.
- Rozpoznaje podstawowe cechy ekosystemów, takich jak: las, jezioro, rzeka, staw.
- Jest świadomy zmian związanych z następowaniem pór roku w przyrodzie.
- Zna pojęcie „rezerwat przyrody”, potrafi wskazać przykłady w swojej okolicy.

Zdobyte doświadczenie

W procesie poznawania środowiska przyrodniczego uczniowie stają się świadomi różnorodności gatunków roślin i zwierząt, których obecność stwierdzili w swoim otoczeniu oraz uczą się, jak przyporządkować je do świata fauna lub flory.

Uczniowie uczą się, jak chronić przyrodę i środowisko poprzez podejmowanie prostych aktywności w terenie (w czasie zajęć szkolnych i w każdych innych okolicznościach).

Uczniowie rozwijają zmysł obserwacji i dostrzegają różnice pomiędzy gatunkami drzew.

Poprzez obserwację uczniowie poznają cechy charakterystyczne wybranych ekosystemów (las, jezioro, rzeka).

Na podstawie własnych obserwacji uczniowie poznają zmiany zachodzące w przyrodzie (kwitnące rośliny, zmieniające się kolory liści), stają się świadomi następujących po sobie pór roku.

KARTY PRACY DLA KLASY III

Ćwiczenie 1. W rezerwacie przyrody

Wycieczka do dowolnego rezerwatu przyrody ma na celu zapoznanie uczniów z tą formą ochrony zasobów przyrodniczych oraz z zasadami zachowania w rezerwacie.

Ćwiczenie 2. Wycieczka do lasu

Sugerowany jest wybór takiego miejsca na wycieczkę, które pozwoli uczniom poznać wybrane gatunki drzew, np.: sosna, lipa, brzoza, leszczyna, dąb.

Ćwiczenie 3. Nad wodą

Zajęcia mogą być przeprowadzone na brzegu rzeki, jeziora lub stawu. Pozwalają uczniom poznać podstawowe cechy tych ekosystemów oraz charakterystyczne dla nich gatunki roślin i zwierząt.

Niniejsze materiały przygotowane są w ramach projektu *Lifelong Learning through Nature*, realizowanego przez partnerskie organizacje BirdLife International z Malty (BirdLife Malta), Wielkiej Brytanii (Royal Society for the Protection of Birds, RSPB), Irlandii (BirdWatch Ireland) Polski (Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, OTOP), a także przez Ministerstwo Edukacji i Pracy Malty.

OTOP jest organizacją pozarządową o statusie pożytku publicznego, zajmującą się ochroną dzikich ptaków i miejsc, w których one żyją. Celem Towarzystwa jest zachowanie dziedzictwa przyrodniczego dla dobra obecnych i przyszłych pokoleń. OTOP jest polskim partnerem światowej federacji towarzystw ochrony ptaków – BirdLife International.

Towarzystwo realizuje także zadania z zakresu edukacji skierowane do nauczycieli, dzieci i młodzieży. Nasze oferty edukacyjne to m.in. projekt Spring Alive, program Przyroda wokół nas. Ptaki, portal edukacyjny OTOP Junior (www.otopjunior.otop.org.pl). Współpracujemy z organizacjami partnerskimi w innych krajach.

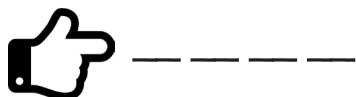

A. Jesteśmy na miejscu

1. Jesteśmy w rezerwacie przyrody. Jak nazywa się rezerwat, który odwiedziliśmy?
Zapisz jego nazwę.

Rezerwat przyrody nazywa się

2. Przyjrzyj się, jak wygląda tablica oznaczająca rezerwat przyrody.
Jakie informacje podane są na tablicy?

3. Zaznacz prawdziwe zdanie o rezerwacie przyrody, który odwiedziliście lub rozwiń własne zdanie, jeśli żadne z podanych nie jest prawdziwe.

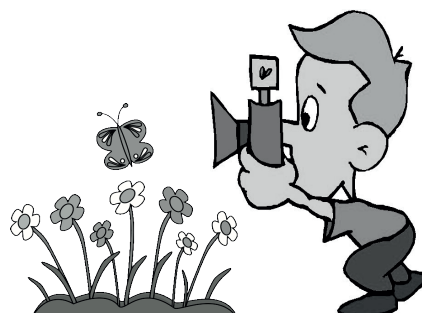
- ☐ Rezerwat (wpisz nazwę)
chroni las oraz żyjące w nim rośliny i zwierzęta.
- ☐ Rezerwat (wpisz nazwę)
chroni łąki oraz żyjące w nich rośliny i zwierzęta.
- ☐ Rezerwat (wpisz nazwę)
chroni jezioro/staw oraz żyjące w nim i wokół niego rośliny i zwierzęta.
- ☐ Rezerwat (wpisz nazwę)
chroni

B. Zachowanie w rezerwacie

Zaznacz za pomocą znaczka **X** czego nie wolno robić w rezerwacie przyrody:

1. Spacerować po wyznaczonych ścieżkach
2. Hałasować
3. Łapać motyle
4. Mówić ściszym głosem
5. Zrywać kwiatów
6. Śmiecić
7. Fotografować roślin, zwierząt, krajobrazów
8. Zabierać swoich śmieci ze sobą

A. Spacerując po lesie

1. Las to miejsce, w którym znajduje się dużo: drzew ☐ roślin ☐ skał ☐

3. Połącz części wyrazów tak, aby utworzyć nazwy drzew:

sos	czyna
lesz	za
li	na
brzo	pa

4a. Co to jest?

owoc ☐ szyszka ☐ nasiono ☐

b. Na jakim drzewie rośnie?

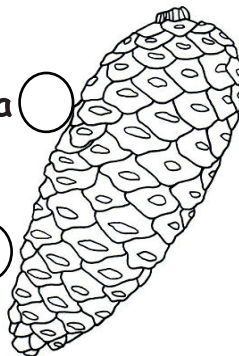
brzoza ☐ sosna ☐ lipa ☐

c. Co znajduje się w środku?

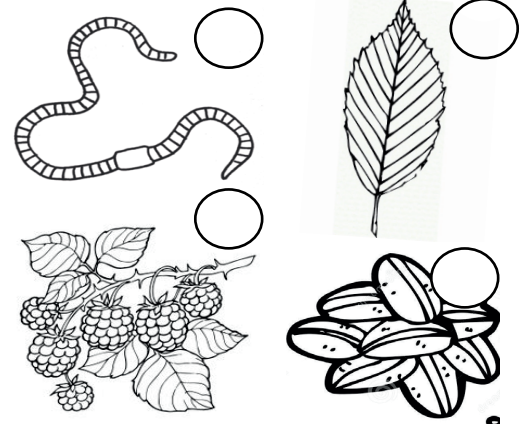
nasiona ☐ osy ☐ liście ☐

d. Jaki ma kolor?

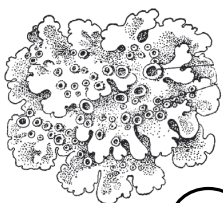
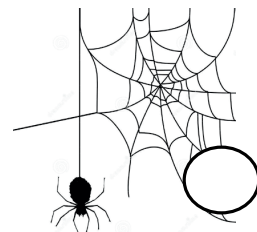
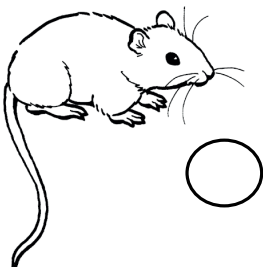
brązowy ☐ żółty ☐ czerwony ☐

5. Które z tych elementów mogą być pokarmem ptaków.

6. Zaznacz poniżej rośliny i zwierzęta, które widziałeś na wycieczce w lesie.

B. Kolory pór roku

1. Zaznacz, jaką mamy teraz porę roku?

☐ wiosna

☐ lato

☐ jesień

☐ zima

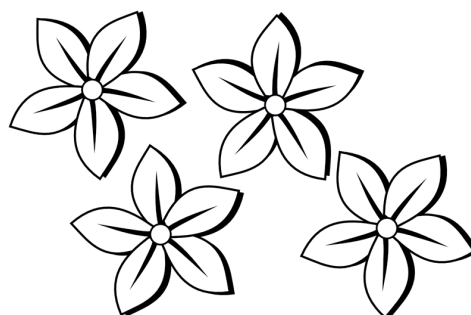
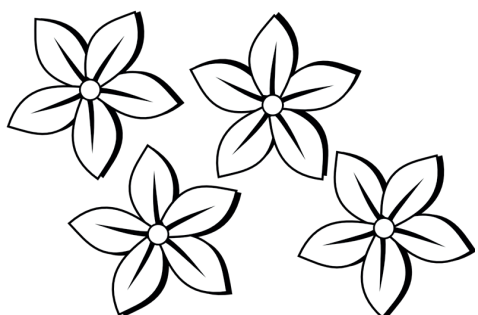
2. Jakiego koloru są teraz liście? (możesz zaznaczyć więcej niż jeden kolor)

zielone ☐ żółte ☐ brązowe ☐ pomarańczowe ☐ szare ☐

3. Czy widziałeś kwitnące kwiaty? Ile? żadnego ☐ tylko kilka ☐ wiele ☐

4. Wypełnij poniższe rysunki kwiatów kolorami, które widziałeś na wycieczce.

5. Przyjrzyj się drzewom: sośnie lub brzozie. Zaznacz cechy, które zaobserwowałeś.

pień

☐

owoce

☐

gałęzie

☐

kora czarno-biała

☐

kora w kolorze brązowym

☐

liście

☐

szyszki

☐

igły

☐

1. Miejsce wycieczki:.....

2. Zaznacz elementy, które widziałeś na wycieczce.

piasek ☐

trzcina ☐

grzyby ☐

woda ☐

błoto ☐

ptaki ☐

trawa ☐

lód ☐

2. Połącz sylwetkę ptaka z jego ulubionym pokarmem

Trzcinniczek łapie małe owady.

Krzyżówka zjada rośliny przy powierzchni wody.

Perkozek nurkuje pod wodę w poszukiwaniu pokarmu.

Sprawdź swoją wiedzę

Klasa III

1. Jak nazywa się rezerwat przyrody, w którym byłeś na wycieczce? _____
2. Czego nie wolno robić w rezerwacie przyrody? _____
3. Czego nie powinno być w rezerwacie przyrody?

ptaków - drzew - samochodów - śmieci

4. Uporządkuj litery tak, aby utworzyły nazwy drzew:

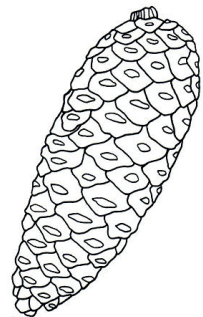
asnos _____

pila _____

bąđ _____

5. Przyjrzyj się rysunkowi i zapisz co przedstawia. _____

6. Wymień dwie czynności, które wykonywały obserwowane dziś przez ciebie ptaki. Co one robiły?

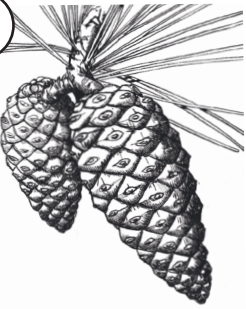
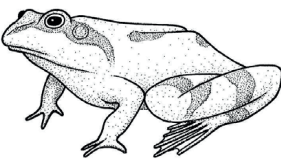
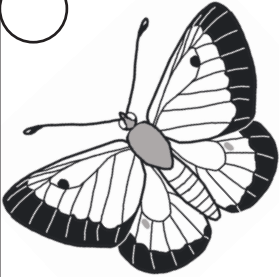
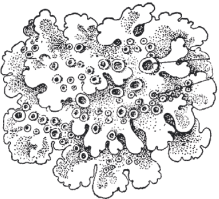
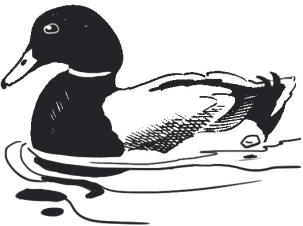
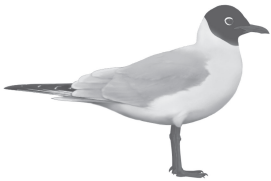
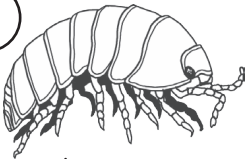
7. Przypisz wymienione organizmy do świata roślin (flory) lub zwierząt (fauny).

mak - dąb - pająk - wróbel - trawy - żaba - lipa - perkoz

flora

fauna

8. Zaznacz, ✓ które rośliny i zwierzęta widziałeś na wycieczkach

☐ mysz	☐ sosna	☐ żaba	☐ motyl
☐ porost	☐ kaczka	☐ pszczola	☐ mniszek
☐ kos	☐ ślimak	☐ grzyby	☐ jeleń
☐ czapla	☐ ważka	☐ mewa	☐ trzcina
☐ stonoga	☐ pajak	☐ chrząszcz	

Projekt Victor Falzon, BirdLife Malta
Adaptacja: OTOP